

VENSTRE

Alternativt Oslobudsjett 2018

Oslo Venstres bystyregruppe

Innledning

Oslo Venstres bystyregruppe presenterer med dette sitt alternative budsjett for Oslo for 2018. I budsjettet har Venstre vært opptatt av å vise et grønnere, varmere og smartere Oslo med satsninger på miljøvennlige transportløsninger, et styrket budsjett for de som trenger det mest og et bedre budsjett for skole og utdanning fra tidlig alder.

Vi legger fram et budsjett som er ærlig på våre egne prioriteringer, og som bygger videre på det arbeidet vi gjorde i byrådet Røsland II fra 2011 til 2015. Derfor vil Venstre vise at det går an å gradvis fjerne eiendomsskatten samtidig som man fører en aktiv miljø- og velferdspolitik. Samtidig legger vi vekt på å vise fram de reelle prioriteringene vi gjør gjennom å foreta konkrete og seriøse forslag til kutt.

Venstre vil fortsette arbeidet med å modernisere Oslo kommune, og drive de offentlige tjenestene framover gjennom digitalisering, effektivisering og modernisering.

Venstres bystyregruppe
27.november 2017

Espen Ophaug
Gruppeleder

Toril Berge Flatabø
Gruppenestleder

Hallstein Bjercke
Bystyremedlem

Odd Einar Dørum
Bystyremedlem

Kristin Dubland Marken
Gruppeseekretær

Andreas Skjæret
Politisk rådgiver

Innholdsfortegnelse

Venstres hovedprioriteter	s. 4
Merknader	
Finanskomiteen	s. 7
Samferdsel- og miljøkomiteen	s. 9
Kultur- og utdanningskomiteen	s. 10
Helse- og sosialkomiteen	s. 11
Byutviklingskomiteen	s. 12
Tallforslagene	
Driftsbudsjettet	s. 14
Investeringsbudsjettet	s. 17
Verbalforslagene	s. 18

Venstres hovedprioriteter

Vårt alternative budsjett i 2018 satser på skole, kollektivtrafikk og rusomsorg. Dette er i tråd med Venstres tradisjoner i politikken, og viser vei for et grønnere, varmere og moderne Oslo.

I Venstres alternative budsjett for Oslo viser vi hvordan det er mulig å gjøre mer for Osloskolen, kollektivtrafikken og byens svakeste enn det som gjøres i dag, samtidig som det kan føres en ansvarlig økonomisk politikk for fremtiden.

Osloskolen

Alt starter i skolen. I Venstres alternative budsjett for 2018 leverer vi derfor en stor satsning på skole og oppvekst, særlig i grunnskolen. Venstre foreslår å styrke grunnskolene i Oslo med 46 millioner kroner som fordeles direkte til skolene. Dette vil bidra til at alle elever i Osloskolen blir sett og får faglige utfordringer som kan gjøre elevene klare til livet etter skolen.

Samtidig styrker Venstre skolen gjennom flere enkeltprosjekter for å sikre et godt fysisk og psykisk læringsmiljø. Vi foreslår at det settes av mer penger til skolebibliotekene, og at det kan ansettes miljøarbeidere på enkelte bibliotek for å bidra til å skape trygghet og et godt miljø på skoler der det er ekstra behov for det. Venstre ønsker også å utvide ordningen med skolepsykologer og legger inn 15 millioner kroner ekstra til skolehelsetjenesten i 2018.

De viktigste satsingene er:

- Innsatsteam mot vold i skolen 10 millioner.
- Prosjekt "Redusere byråkrati i skolen" 2 millioner.
- Skolepsykologer 5 millioner
- Miljøarbeidere på skolebibliotek 5 millioner
- Styrke skolebibliotekene 3 millioner
- Rammekning til grunnskolene 46 millioner
- Utbedring av utstyrspark yrkesfag 5 millioner
- Kommunalt lærerlønnskudd 30 millioner

Samtidig foreslår vi igjen å gjøre gratis halvdagsplass i Aktivitetsskolen (AKS) til et velferdsgode til de som trenger det mest heller enn at det er avhengig av hvor i byen man bor. Gjennom vårt budsjettalternativ vil alle barn i 1.-4.klasse på alle byens skoler få tilbud om gratis AKS hvis de lever i familier med inntekt under 619 000 kroner.

En grønnere by

Venstre vil at det skal være både enkelt og billig å reise kollektivt i Oslo. I vårt alternative budsjett foreslår vi derfor 48 millioner kroner mer til Ruter i 2018, blant annet for å styrke tilbudet, øke aldersgrensen for gratis barnebillett til 6 år og begynne planlegging av ny tverrgående T-bane i Groruddalen og trikk på Ring 2.

Vi foreslår at det settes av mer penger til Klimafondet slik at det også kan gå til å støtte etablering av gode sykkelparkeringsplasser i sameier, og styrker satsingen på ladestasjoner for elbiler med 60 millioner. I tillegg innfrir vi ønske om en pott for etablering av flere fyllestasjoner for hydrogenbiler.

Samtidig ønsker vi å fortsette initiativet vårt på å gjøre byen mer barnevennlig gjennom å styrke arbeidet med lekeplasser og barnevennlige områder i byen, både i sentrum og i bydelene. Venstre setter av 100 millioner kroner mer enn byrådet til gateopprustning, torg

og møteplasser. Noe av dette er en omprioritering av byrådets «bilfritt byliv»-prosjekt, fordi vi tror det er viktig å legge til rette for at folk trives og bruker byen.

De viktigste satsingene er:

- Ladestasjoner 60 millioner
- Torg og møteplasser 25 millioner
- Gateopprustningsprosjekter 75 millioner
- Kjøp av transport 30 millioner
- Styrke arbeidet med lokale parker og plasser 15 millioner
- Prosjektering av trikk på Ring 2 - 10 millioner
- Støtteordning for sykkelparkering i sameier 10 millioner
- Fyllestasjon for hydrogenbiler 8 millioner
- Øke aldersgrensen på gratis barnebillett til seks år 6 millioner
- Tilrettelegge for barn i byen, grøntområder 2 millioner
- Planlegging av tverrforbindelse Groruddalen 2 millioner
- Barokkhagen, Frognerparken (forprosjekt) 100 000

Et varmere Oslo

Selv om mye går bra i Oslo, er det mange som sliter i byen vår. Noen av de som sliter aller mest er byens rusavhengige, og Venstre følger derfor opp disse med ekstra bevilgninger i 2018. Vi foreslår å styrke rusomsorgen i Oslo med 20 millioner kroner for å nå ut til enda flere som trenger et tilbud. Samtidig anerkjenner vi den viktige jobben mange frivillige organisasjoner gjør for at de rusavhengige skal ha et sted å være og noen som følger dem opp.

Samtidig foreslår Venstre i budsjettet å gjøre sprøyterommet døgnåpent, og foreslår å pålegge byrådet å sørge for at ventetiden i behandlingsskjeden for rusavhengige ikke blir for lang. Dette er viktig for at man skal kunne ha et tilbud på plass når den rusavhengige er klar og motivert for å motta et tilbud.

Venstre foreslår også at bydelene får en pott på 15 millioner kroner til fritt å prioritere barne- og ungdomstiltak, slik at bydelene får mulighet til å etablere gode møteplasser og tilbud, samt å kunne følge opp arbeidet i barnevernet tettere.

De viktigste satsingene er:

- Økt satsning på arbeid med rusavhengige 20 millioner
- Barne- og ungdomstiltak 15 millioner
- Maritakafeen 1 million
- Frelsesarmeen Jobben 6 millioner
- A-larm 1 million
- Bymisjonen, Lønn som fortjent 1,4 millioner

Kultur og idrett

Også i dette budsjettet setter Venstre av penger til en kultursatsning, særlig på kulturhusene Vega Scene og Fellesverkstedet og bibliotekene. Samtidig som vi foreslår å styrke skolebibliotekene, legger vi også inn en styrking av lokalbibliotekene over hele byen på 10 millioner kroner og en mindre pott for å starte arbeidet med etableringen av et Biblio-tilbud på Holmlia og Stovner.

Mange viktige kulturbygg står i fare for å stå tomme om noen år på grunn av byggingen av nye kulturinstitusjoner. Venstre tar derfor initiativ til å finne gjenbruk av Munch-museet på Tøyen ved å sette i gang arbeidet med å planlegge Vitensenteret i det gamle kunstmuseet.

De viktigste satsingene er:

- Styrke lokalbibliotekene 10 millioner
- Kulturhusinvestering, VEGA Scene 5, 5 millioner
- Biblio Holmlia og Stovner, oppstartsmidler 4 millioner
- Vega Scene, drifttilskudd 2 millioner
- Etterbruk av Munchmuseet som vitensenter (prosjekt) 2 millioner
- Kulturhusinvestering, Fellesverkstedet 1, 8 millioner
- Det andre teatret 1,5 millioner
- Byantikvaren, prosjekt ny kulturminnemelding 800 000
- Human Rights Human Wrongs 450 000
- Oslo musikkråd 450 000
- Oslo Museum 400 000
- Geitmyra 200 000

Samtidig som det bygges mange store nye idrettsanlegg i Oslo er det et økende behov for å styrke mulighetene for å delta i idrettsaktiviteter. Derfor setter Venstre av 20 millioner kroner til arbeid med å gjøre det enklere for barn i lavinntektsfamilier å delta på idrettsarrangementer, f. eks. gjennom å kunne få utstyr og dekket medlemskapsavgifter.

Oslo planlegger å bygge en ny ishall for skøyter og bandy på Valle Hovin. Byrådet setter foreløpig ikke av penger til prosjektet i påvente av nye utredninger, men Venstre ønsker å sette av penger slik at man er klare til oppstart i 2018 så snart det endelige prosjektet foreligger. Videre ønsker vi å sette i gang prosjektering av ny flerbrukshall i Frogner bydel og på Mortensrud, samt istandsetting av garderobeanlegg på Caltexløkka.

De viktigste satsingene er:

- Idrett for barn i lavinntektsfamilier 20 millioner
- Garderobeanlegg Caltexløkka 5 millioner
- Prosjektering av ny flerbrukshall i Frogner bydel 3 millioner
- Prosjektering av Mortensrud flerbrukshall 5 millioner
- Valle Hovin 80 millioner

Uten eiendomsskatt

Aldri før har Oslo hatt så gode inntekter som nå. Skatteinntektene øker, stortingsflertallet sørger for gode rammebetingelser for kommunene og virksomhetene går stort sett med overskudd. Derfor mener Venstre at det verken er ønskelig eller nødvendig å innføre eiendomsskatt i Oslo. I vårt alternative budsjett foreslår vi å utfase eiendomsskatten ved å i første omgang redusere skattesatsen fra 3 ‰ til 2 ‰ for både boligeiendom og næringseiendom. På sikt skal eiendomsskatten i Oslo fjernes.

Byrådet har tatt inn betydelig større summer i eiendomsskatt enn forutsatt ved valget i 2015. Venstre mener at en nøktern gjennomgang av budsjettene, sammen med en satsning på digitalisering og effektivisering vil kunne fjerne eiendomsskatten i løpet av en økonomiplanperiode uten å berøre borgernes velferdstilbud.

Oslo kommunes virkelige økonomiske problem er den økende gjeldsgraden som drives av et utidsmessig pensjonssystem og store lånekostnader. Venstre foreslår to store grep for å rette opp i kommunens langsiktige økonomiske handlingsrom: Store reduserte låneopptak og overgang til et nytt og bedre pensjonssystem som både sikrer de ansatte og kommunen gode og trygge vilkår for framtiden.

Venstres merknader til budsjettet

Finanskomiteens område

Komiteens mindretall, medlemmet fra Venstre, viser til at Oslo kommunes økonomi er betydelig styrket de senere år på grunn av endringer gjort av det borgerlige flertallet på Stortinget både i inntektssystemet for kommunene, men også i rammeoverføringen til kommunesektoren som helhet. I tillegg har skatteinngangen i Oslo vært sterk de siste årene, noe som har bidratt til gode resultater for bykassen. Disse forholdene har gitt Oslo et betydelig handlingsrom til å gjøre investeringer for framtiden og styrke tilbudet til byens befolkning, også i budsjettet for 2018.

Videre har en moderat lønnsvekst i 2017 bidratt til å frigjøre et større handlingsrom i budsjettet enn tidligere forutsatt, både direkte gjennom konsekvenser av lønnsoppgjøret på våren, og gjennom besparelser i pensjonskostnader som en konsekvens av dette. En lavere utføregrad enn forutsatt og høy avkasting i OPF bidrar også til å øke det økonomiske handlingsrommet i økonomiplanperioden.

Alt dette bidrar til å styrke det økonomiske handlingsrommet i Oslo kommune med i underkant av en halv milliard kroner i 2018, noe som legger til rette for at det kan gjøre nye satsninger både innenfor velferd, miljø og kollektivtrafikk i budsjettet for neste år.

Eiendomsskatt

Samtidig har byrådet økt kommunens inntekter gjennom innføringen av eiendomsskatt på bolig og næringseiendom. Dette utgjør i underkant av 2 % av kommunens budsjett på konsernnivå. Venstre er imot eiendomsskatt i Oslo fordi skatten rammer uavhengig av inntekt og faktisk økonomisk situasjon, og legger ytterligere press på næringsvirksomheten i Oslo. Venstre legger derfor opp til en gradvis utfasing av eiendomsskatten i vårt alternative budsjett, og begynner i 2018 med å redusere skattesatsen fra 3 ‰ til 2 ‰ for både boligeiendom og næringseiendom.

Venstre mener at det styrkede økonomiske handlingsrommet i kommunen viser at det ikke er nødvendig å innføre eiendomsskatt i Oslo for å styrke velferdstilbudet, slik byrådet påstår. Byrådet bruker selv store deler av midlene på andre ting enn styrking av velferdstilbudet, herunder ekstraordinær nedbetaling av lån, styrking av fond, og byråkratisering. Samtidig viser det seg at byrådet ikke klarer å nyttiggjøre seg av midlene de setter av i budsjettene, noe som innebærer en vekst i avsetninger og store mindreforbruk på flere sektorer. En nøktern gjennomgang av budsjettene, sammen med en satsning på digitalisering og effektivisering vil kunne fjerne eiendomsskatten i løpet av en økonomiplanperiode uten å berøre borgernes velferdstilbud.

Byrådet har tatt inn betydelig større summer i eiendomsskatt enn forutsatt ved valget i 2015. Den totale skatteinngangen på grunn av innføringen av eiendomsskatt er 1,61 milliarder og øker til 1,78 milliarder i 2019. Størrelsen på denne skatten gjør at det vil være hensiktsmessig å fase den ut over flere år heller enn å kutte alt på en gang, for på den måten å kombinere skattereduksjonen med den forventede gevinstrealiseringen av digitaliseringsarbeidet samt effektiviseringsarbeidet.

Digitalisering

Dette medlem mener samtidig at det er viktig å satse videre på effektivisering, digitalisering og modernisering av kommunens virksomheter. Dette vil bidra til å gjøre kommunens tjenester tilgjengelig for flere gjennom nye brukerstyrte plattformer, samtidig som det

muliggjør en effektivisering av tjenestene slik at kommunen får mer velferd og tjenestetilbud ut av hver krone vi bruker på disse tjenestene. En moderne kommune må ta i bruk ny teknologi for å løse framtidens oppgaver.

Gjeldsgrad og investeringer

Under samme tid er det langsiktige trender som svekker det økonomiske handlingsrommet til kommunen på sikt. På tross av historisk gode inntekter øker kommunens gjeldsgrad raskt, og under det rødgrønne byrådet ligger lånegjelden for første gang an til å bikke 100 % av de eksterne driftsinntektene til kommunen i 2021. Driveren bak den raske gjeldsutviklingen er de store investeringene kommunen gjør som i stor grad (71 %) er lånefinansiert.

Venstre stiller seg positiv til mange av de store investeringene Oslo skal gjøre framover, herunder kjøpet av nye trikker, utbyggingen og rehabiliteringen av skoler og tiltak for gateopprustning og idrett. For å få redusert veksten i den kommunale gjeldsgraden foreslår Venstre derfor å redusere byrådets eiendomsskjøp og heller selge noe mer eiendom, herunder Myntgata 2 som byrådet kjøpte uten å ha en plan for bruken av det. Konsekvensen av Venstres investeringsbudsjett er et redusert finansieringsbehov på ca. 1 milliard i økonomiplanperioden og ca. 150 millioner i reduserte rente- og avdragsutgifter. I 2018 medfører det alternative budsjettet til Venstre et redusert låneopptak på 663 millioner kroner, også fordi det foreslås å styrke overføringen fra drift til kapital med 34 millioner kroner.

Pensjon

Et annet element som truer kommunens handlingsrom er den forventede økningen i pensjonsutgifter framover. Selv om anslagene ser bedre ut i den nye økonomiplanperioden enn den forrige, ligger det an til at nærmere 10 % av kommunens frie inntekter i 2021 vil være bundet opp i pensjonsutgifter. Sammen med finansutgiftene utgjør dette snart 20 % av kommunens handlingsrom, og trenden er voksende. I fjor foreslo derfor Venstre, sammen med Høyre og Krf, at kommunen skulle tilby en annen pensjonsmodell til nye ansatte enn den som gjelder for allerede ansatte i Oslo kommune. Ved å gå over til en innskuddsbasert pensjonsordning med 6 % innskuddssats vil kommunen kunne sikre sine framtidige ansatte gode og konkurransedyktige pensjonsvilkår, samtidig som kommunen får større kontroll over pensjonsutgiftene og de ansatte får mer kontroll over egen pensjon.

Dette medlem er klar over at dette vil medføre endringer i overføringsavtalen, men anser det som positivt at kommunen med dette enklere kan hente inn kompetanse fra privat sektor. På sikt er det trolig at KS-området og staten må være med å gå inn for en slik pensjonsordning i tråd med Stoltenberg-regjeringens intensjoner ved pensjonsreformen.

Som en konsekvens av dette forslaget, kan Venstre og de andre borgerlige partiene redusere avsetningen til premieavviksfondet som vi var med å etablere i 2015. Etter hvert som flere av kommunens ansatte går over på en ny ordning, vil fondet enklere kunne håndtere de kommunalt ansatte som er igjen i den gamle ordningen. Dette gjenspeiler seg i et større handlingsrom i driftsbudsjettet.

Befolkningsprognoser

Det er bekymringsverdig at befolkningsprognosene for 2017 viser en svært mye lavere vekst enn antatt i befolkningen. Bare siden byrådsskifte i 2015 har befolkningsveksten avtatt betydelig. Per 3.kvartal 2017 var befolkningsveksten på litt over 5000 personer, i hovedsak fødselsoverskudd, noe som er nær en halvering i forhold til de nivåene befolkningsveksten har vært på de siste ti årene. At veksten dempes kan gi kommunen et pusterom, men har store konsekvenser for kommunal planlegging. Fortsatt sterk befolkningsvekst har vært en

forutsetning for mange av Oslos prioriteringer, herunder boligpolitikken, skoleutbyggingen og ikke minst skattegrunnlaget. Derfor er det viktig at byrådet følger utviklingen i befolkningsveksten tett og justerer kursen dersom det viser seg at vi er inne i en vedvarende endret situasjon.

Kommunikasjonsmedarbeidere

Dette medlem har merket seg en rask vekst i antallet kommunikasjonsmedarbeidere i kommunens virksomheter under det rødgrønne byrådet, særlig i byrådsavdelingene. Noe av dette henger sammen med et økende behov for internkommunikasjon mellom sektorene i kommunen og med innbyggerne, men på sitt verste kan dette utgjøre et demokratisk problem i Oslo. Byrådet burde prioritere tiltak for åpenhet, lesbarhet og innsyn i kommunen heller enn å ansette en rekke kommunikasjonsansatte for å selge ut et mer fordelaktig bilde av den enkelte virksomhet og byrådet som helhet. Derfor foreslår Venstre å redusere antallet kommunikasjonsstillinger i kommunen.

Tilskudd

Komiteens mindretall, medlemmet fra Venstre, er glad for at byrådet følger opp det forrige byrådets arbeid med Stolte Oslo - Handlingsplanen for likevern og kjønns mangfold. FRI Oslo og Akershus gjør et viktig arbeid med likestilling og kunnskapsspredning om temaer knyttet til seksuell orientering og kjønns mangfold, og Oslo Pride er en viktig arena for å feire det mangfoldet Oslo har som by. På den bakgrunn foreslår Venstre at prosjektet Skeiv Kunnskap styrkes med 150 000 kroner.

Dette medlem viser til deputasjonen der Young Sustainable Impact (YSI) presenterte sin søknad om tilskudd. YSI kombinerer innovasjon, bærekraft og entreprenørskap på en spennende måte og kan vise til gode resultater for samfunnet. Venstre ønsker derfor å støtte disse med søknadsbeløpet.

Dette medlem viser til sine merknader fra budsjettet i fjor, der det framgår at «Komiteens mindretall, medlemmet fra Venstre, er kritisk til Oslo kommunes deltakelse i organisasjonen European Cities Against Drugs (ECAD)». Vi er svært glad for at byrådet har fulgt opp denne oppfordringen i 2017.

Samferdsels- og miljøkomiteens område

Komiteens mindretall, medlemmet fra Venstre, viser til at Venstre i behandlingen av budsjett 2017, foreslo et spleiselag sammen med Akershus for å holde kollektivprisene på dagens nivå, noe kun Venstre støttet. Dette medlem registrerer at byrådet nå har endret mening i dette spørsmålet.

Dette medlem viser til den mangeårige satsingen på kollektivtrafikk i Oslo. Dette medlem ønsker at denne satsingen skal fortsette og utvides, og dette medlem foreslår derfor ytterligere 30 millioner kroner til kjøp av kollektivtjenester i 2018.

Dette medlem mener det skal være rimelig å reise kollektivt. I dag velger mange barnefamilier bilen foran kollektivtrafikk. Dette medlem ønsker å øke aldersgrensen for at barn kan reise gratis på kollektivtransport i Oslo til seks år, slik at det blir mer attraktivt å velge miljøvennlig.

Dette medlem mener de tyngste busslinjene langs Ring 2 og mellom sentrum og Tonsenhagen skal erstattes med trikk. Trikken er et mer populært transportmiddel enn buss, og den har kapasitet til å frakte flere reisende. Dette medlem ønsker at arbeidet med å

erstatte nevnte busslinjer med trikk skal gå raskt. Derfor setter Venstre av 10 millioner kroner i sitt alternative budsjett til å forsere dette arbeidet.

Dette medlem foreslår planmidler for Romeriksbanens tverrforbindelse i Groruddalen. Dette er nødvendig for å sikre at planleggingen har med tverrforbindelsen fra første øyeblikk.

Dette medlem er skuffet over at byrådet ikke ønsket å arrangere X-games i Oslo i 2017. X-games ga i 2016 Oslo uvurderlig internasjonal profilering som verdens vinterhovedstad, men på grunn av byrådets negative holdning til arrangementet, ble vinteraktivitetene i 2017 flyttet til Hafjell. Dette medlem mener byrådet bør ta initiativ til å avholde X-games i Oslo igjen.

Dette medlem viser til at byrådet har skrinlagt flerbrukshall i tilknytning til Frogner ishall. Det er uheldig at byggingen av flerbrukshall i Frogner bydel er satt på vent da dette er en bydel med stort behov for ny flerbrukshall. Dette medlem mener arbeidet med ny flerbrukshall bør forseres, og setter av midler til dette.

Dette medlem viser til at det er etablert en støtteordning for etablering av ladeplasser i sameier og borettslag, etter initiativ fra Venstre, Høyre og KrF. Denne ordningen har vært svært vellykket hittil, og dette registrerer at byrådet derfor har valgt å videreføre den. Dette medlem foreslår for 2018 at det etableres en tilsvarende støtteordning for sameier og borettslag som ønsker å etablere god og trygge sykkelparkeringsløsninger, og setter i alternativt budsjett av 10 millioner kroner til dette forsmålet.

Dette medlem viser til følgende flertallsmerknad fra budsjettbehandlingen i desember 2016: *«Komiteens flertall, medlemmene fra A, MDG, V, SV, R og KrF, mener at bystyrets vedtak om sammenhengende grønt- og parkområde over Finnmarksgata bør sees i sammenheng med overordnet mål for Oslo om å redusere biltrafikken med 20 % innen 2020. Disse medlemmer mener byrådet må følge opp planprogrammet for Tøyenparken og vurdere om stengning av gaten er den beste løsningen.»* Dette medlem er svært skuffet over at dette ikke er fulgt opp av byrådet.

Kultur- og utdanningskomiteens område

Komiteens mindretall, medlemmet fra Venstre, støtter ikke byrådets politikk om at bare kommunale og ideelle aktører skal bygge og drive barnehager i Oslo. Dette medlem ønsker en blanding mellom kommunale, private og ideelle barnehager, og tror disse kan lære av hverandre og at alle disse aktørene bidrar til å sikre nok barnehageplasser i Oslo i årene framover. Ved å endre byrådets politikk kan man nå målene om flere barnehageplasser på en rimeligere måte for bykassen.

Dette medlem mener byrådets modell der kjernetid i AKS baserer seg på geografi fremfor behov er usosial og lite treffsikker. Dette medlem viser til at Venstre i stedet omdisponerer midlene til gratis AKS slik at alle barn fra lavinntektsfamilier i byen får tilbud om gratis kjernetid i AKS fra 1. til 4. trinn.

Dette medlem viser til at byrådet gjennom behandling av budsjett 2016 fikk fullmakt til å disponere inntil 7500 kvm BTA av det nye hovedbiblioteksbygget, Diagonale, til andre formål enn bibliotek, med mål om å spare penger. Disse medlemmer er fortsatt sterk motstander av at en slik fullmakt ble gitt. Bystyret fikk i 2016 forelagt en rapport som viser at inntekspotensialet for utleie er svært lite. Disse medlemmer mener fortsatt det er absurd å

leie ut arealer som vil gå på bekostning av bibliotekets kjernefunksjoner for å tjene 12-13 millioner kroner i året i et bygg i milliardklassen.

Dette medlem viser til Venstres tallbudsjett der skole er høyt prioritert, blant annet gjennom 46 millioner mer til grunnskolen, en styrket satsing på skolebibliotekene og midler til flere miljøarbeidere og psykologer i skolen. Dette medlem viser også til Venstres forslag om 10 millioner kroner til etablering av et bredt faglig sammensatt innsatsteam, som skal kunne bistå skoler i vanskelige situasjoner der skolen har behov for ekstra hjelp eller ekstern kompetanse.

Komiteens mindretall, medlemmet fra V, er opptatt av at lærerne skal ha tid til å være lærere. Venstres alternative budsjett styrker derfor støttefunksjonene i skolen. I tillegg setter dette medlem av midler til et prosjekt som skal gjennomgå all rapporteringen som skjer i Osloskolen med mål om å redusere byråkrati og frigjøre tid for lærerne.

Dette medlem mener det fulgte altfor lite penger med i byrådets sak «Yrkesveien» om yrkesfagene i Oslo. Oppfølgingen av denne strategien er svært viktig for Venstre, og derfor inneholder Venstres budsjettalternativ en satsing på utbedret utstyrspark for disse fagene. Dette medlem viser også til at byrådet foreslår å kutte det kommunale lærlingtilskuddet fordi det statlige lærlingtilskuddet har økt. Dette medlem mener det blir vanskelig å nå bystyrets mål om at flere skal velge yrkesfag uten at flere ser muligheter for å fullføre opplæringen gjennom en lære plass. Det er svært positivt at det borgerlige flertallet på Stortinget sikrer en økning i det statlige tilskuddet, men dette medlem mener samtidig Oslo kommune må bidra mer. Derfor foreslår dette medlem en reversering av byrådets kutt.

Dette medlem viser til at det forrige byrådet etablerte barne- og ungdomsbiblioteket «Biblo» på Tøyen. Biblo har hatt stor suksess og er godt besøkt. Dette medlem mener konseptet bør etableres flere steder i byen, særlig i områder med høy grad av barnefattigdom og trangboddhet der barn og unge har behov for en møteplass og tilgang på kultur, kunnskap og digitale hjelpemidler. Derfor setter Venstre av midler til å starte opp etablering av Biblo på Holmlia og Stovner i 2018.

Dette medlem er overrasket over at byrådet ikke satser mer på lokalbibliotekene i budsjettforslaget. Midler til flere meråpne bibliotek og kompensering av kostnader knyttet til dette er viktig, men innebærer ingen styrkning av bibliotekenes vanlige drift. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett der filialene styrkes med 10 millioner kroner.

Dette medlem viser til at det var en forutsetning at Popsenteret skulle finne alternative finansieringskilder etter hvert som den kommunale støttet ble trappet ned. Det gir et svært uheldig signal om kommunen ikke følger opp de klare forutsetningene den gir når man inngår denne typen avtaler. Dette medlem viser også til lovnaden om statlig støtte til Popsenteret, og ber byrådet om å sikre at denne følges opp.

Helse- og sosialkomiteens område

Komiteens mindretall, medlemmet fra Venstre, merker seg at det er store utfordringer innenfor helse- og omsorgssektoren i årene som kommer, særlig knyttet til eldreomsorg. Veksten i eldrebefolkningen er antatt å være sterk i tiårene framover, særlig fra 2024. Denne veksten i innbyggere over 80 år kan ikke reflekteres i en tilsvarende vekst i sykehjems plasser, og det er derfor et sterkt behov for å differensiere tilbudet til de eldre, slik at så mange som mulig kan bli boende hjemme eller i tilrettelagte boliger med ulikt omsorgstilbud. Ved hjelp av velferdsteknologi og tilpassede hjemmetjenester skal flest mulig få oppleve å leve trygge, selvstendige liv i alderdommen.

I Venstres alternative opplegg foreslås det at den oppbemanningen som har vært foretatt i bydelene innenfor hjemmetjenestene beholdes. Siden vi er kjent med at langt færre er ansatt i hjemmetjenesten enn det byrådet har finansiert, er det ikke behov for å opprettholde hele finansieringen av dette. Det foreslårte kuttet på FO3 til hjemmetjenesten vil derfor ikke få konsekvens for antall ansatte i hjemmetjenestene, og byrådets satsninger på «tidskonto» kan tas innenfor rammen av ubrukte midler til dette.

Dette medlem merker seg at byrådet opprettholder et rammekutt på både bydelene og eldre, helse og sosiale tjenester (EHS) til tross for økt handlingsrom. Innenfor EHS fordeles dette kuttet svært ujevnt, slik at Sykehjemsetaten unngår kutt, mens de andre etatene må bære byrden. Det foreslås derfor at Sykehjemsetaten får et forholdsmessig likt kutt som de andre etatene på sektoren.

Dette medlem viser til at byrådet også har en ideologisk motivert politikk om å rekommunalisere byens sykehjem. Denne politikken påfører kommunen store utgifter uten at kvaliteten til de eldre og syke blir bedre. Som i barnehagepolitikken ønsker dette medlem en blanding mellom private, ideelle og private driftere, og foreslår på denne bakgrunn at Madsrud sykehjem ikke rekommunaliseres.

Rusomsorg og rettshjelp

Dette medlem er opptatt av å styrke rusomsorgen i Oslo. Totalt styrker Venstre satsingen Velferdsetaten har på arbeid rettet mot rusavhengige med 20 millioner kroner. I tillegg foreslår dette medlem økte midler til flere av de frivillige organisasjonene som jobber med nåværende og tidligere rusavhengige, både hva gjelder sysselsettingstiltak og ettervern.

Dette medlem viser til at budsjettenigheten Venstre og Krf fikk til på Stortinget styrker den frie rettshjelpen. Imidlertid mener dette medlem Oslo må ta en større del av ansvaret for å styrke rettshjelpstiltakene JussBuss, JURK og Gatejuristen i Oslo, ettersom disse i hovedsak benyttes av Oslos innbyggere. Dette medlem styrker derfor nevnte rettshjelpstiltak med til sammen 1,85 millioner kroner.

Bydelene

Venstre mener prinsipielt at bydelene i minst mulig grad bør pålegges øremerkinger fra Rådhuset eller Stortinget, og foreslår derfor å øke rammene som kriteriefordeles bydelene innenfor FO1 (lokale plasser og parker) og FO2B (barne- og ungdomstiltak). Satsningen innenfor bydelene innebærer omtrent en million kroner per bydel til å styrke skolehelsetjenesten og en million kroner per bydel til barne- og ungdomstiltak som bydelene definerer selv. I tillegg settes det av en større pott til å sikre barn og unge i lavinntektsfamilier muligheten til deltakelse på idrettsarrangementer.

Dette medlem støtter ikke byrådets politikk om at bare kommunale og ideelle aktører skal bygge og drive barnehager i Oslo. Dette medlem ønsker en blanding mellom kommunale, private og ideelle barnehager, og tror disse kan lære av hverandre og at alle disse aktørene bidrar til å sikre nok barnehageplasser i Oslo i årene framover. Ved å endre byrådets politikk kan man nå målene om flere barnehageplasser på en rimeligere måte for bykassen. Dette medlem ønsker heller å prioritere mer penger til styrket kvalitet og kompetanse i barnehage.

Byutviklingskomiteens område

Komiteens mindretall, medlemmet fra Venstre, viser til at det har vært en sterk vekst i utgiftene til Plan- og bygningsetaten (PBE) og Eiendoms- og byfornyelsesetaten (EBY) siden

det rødgrønne byrådet overtok. Samtidig har digitaliseringsarbeidet i sektoren frigjort store ressurser internt til å styrke akkurat det arbeidet byrådet begrunner budsjettøkningene med. På den bakgrunn foreslås det å trekke tilbake økningen i disse budsjetter for å finansiere andre tiltak. På samme måte ser dette medlem liten grunn til at ByKuben skal etableres som et kompetansemiljø utenom Klimaetaten, og kan heller ikke se noe effekt av pengene som har blitt bevilget til prosjektet.

Byrådets prosjekt Bilfritt byliv ble etablert kort tid etter at det rødgrønne byrådet tiltrådte for å redusere bilbruken i Oslo sentrum, og har siden starten hatt romslige budsjetter. Venstre deler mange av byrådets ambisjoner i prosjektet, både for framkommelighet for kollektivtransport, ombygging av gater for større fortau og tiltak for å gjøre sentrum mer innbydende. Likevel ser vi at prosjektet har gitt svært skuffende resultater sammenliknet med budsjettene, og lite tyder på at biltrafikken er redusert på grunn av tiltaket. Venstre foreslår derfor å kutte i deler av prosjektet, samle det i Bymiljøetaten og heller bruke pengene på gateopprustningstiltak og tilskudd til PBE for å få forgang i reguleringsplanen for sentrumsgatene. Heller enn å male byens gater med veggmaling, ønsker dette medlem å sette av til sammen 100 millioner til gateopprustning og oppgradering av torg og møteplasser, samt 15 millioner til bydelene for å styrke arbeidet med lokale parker og plasser.

Tallforslagene

1. Driftsbudsjettet:

			2018
Overført fra drift til inv ihht Tilleggsinnstillingen			346
Foreslåtte endringer:			779
KAP	Etatsnavn	Tiltak (beskrivelse)	
120	BYR	Byrådsavdelingene, herunder redusert kom.	-30 000
125	UKE	Reduserte kommunikasjonsstillinger	-13 600
126	BYR	Diverse avsetninger BYR	-32 500
130	FIN	Eiendomsskattekontoret	-12 500
178	KID	Reduserte kommunikasjonsstillinger	-800
191	BYR	Tilfeldige avsetninger BYR	-1 500
192	FIN	Øvrige avsetninger	-50 000
192	FIN	Overgang til innskuddspensjon fra 1.4.2018	-53 025
200	UDE	Reduserte kommunikasjonsstillinger	-1 600
200	UDE	Innsatsteam mot vold i skolen	10 000
200	UDE	Prosjekt "Redusere byråkrati i skolen"	2 000
200	UDE	Skolepsykologer	5 000
210	UDE	Miljøarbeidere på skolebibliotek	5 000
210	UDE	Styrke skolebibliotekene	3 000
210	UDE	Rammeøkning til grunnskolene	46 000
211	AKS	Ny AKS-modell 1.-4.trinn alle fattige barn i byen	119 000
211	AKS	Kutte byråds AKS-modell, innfører en annen	-129 000
230	UDE	Utbedring av utstyrspark yrkesfag	5 000
305	BYD	Åpne for private barnehager	-24 300
306	BYD	Kommunalt lærlingetilskudd	30 000
308	BYD	Administrasjon i bydelene, aktivitetsnøytralt	-16 000
308	BYD	Avsetning tiltak eldre (tidskonto)	-25 000
308	BYD	Utviklingstiltak eldre og helse tas innenfor rammen	-14 400
308	BYD	Velferdsteknologi	5 000
308	BYD	Kompetanseheving i Hjemmetjenesten	7 000
313	SYE	Rammekutt SYE tilsvarende andre EHS-etater	-2 000
313	SYE	Privatisere ett sykehjem	-8 400
315	VEL	Økt satsning på arbeid med rusavhengige	20 000
315	VEL	Fontenehuset Oslo Øst	500
315	VEL	Fontenehuset i Oslo	200
315	VEL	Maritakafeen	1 000

315	VEL	Frelsesarmeen Jobben	6 000
315	VEL	Gatejuristen	1 650
315	VEL	Nettverk etter soning	600
315	VEL	Sex og samfunn	480
315	VEL	JussBuss	50
315	VEL	JURK	100
315	VEL	Byomfattende frivillighetsentral	100
315	VEL	Sentrum og St. Hanshaugen sokn, Værestedet	385
315	VEL	Jobbsjansen	1 000
315	VEL	A-larm	1 000
315	VEL	Bymisjonen, Lønn som fortjent	1 400
354	EMI	Fri - prosjekt "Skeiv Kunnskap"	150
362	EHS	SALTO, Vold i nære relasjoner (prosjekt)	6 000
372	EHS	Utviklingstiltak tas innenfor rammen	-4 551
425	EBY	Tilbaketrekke rammeøkning EBY	-11 000
427	EHS	Tap utlån reduseres i tråd med regnskapstall	-2 000
455	NOE	Young Sustainable Impact	300
500	KUL	Oslo Museum	400
500	KUL	Oslo døveforening	400
500	KUL	Kulturhusinvestering, Fellesverkstedet	1 800
500	KUL	Vega Scene, drifttilskudd	2 000
500	KUL	Kulturhusinvestering, VEGA Scene	5 500
501	KUL	Human Rights Human Wrongs	450
502	KUL	Det andre teatret	1500
503	KUL	Oslo musikkråd	450
504	KUL	Geitmyra	200
501	KUL	Bilfritt byliv	-2 500
501	KUL	Etterbruk av Munchmuseet som vitensenter (pros.)	2 000
502	KUL	Popsenteret (staten må ta et større ansvar)	-4 000
502	KUL	Reduserte kommunikasjonsstillinger	-1 360
504	MUNCH	Reduserte kommunikasjonsstillinger	-1 600
505	DEICH	Styrke lokalbibliotekene	10 000
505	DEICH	Biblio Holmlia og Stovner, oppstartsmidler	4 000
520	BYA	Byantikvaren, prosjekt ny kulturminnemelding	800
542	BYM	Turistbussparkering	-2 000
542	BYM	BYM områdeutvikling og byutvikling	-10 000
542	BYM	Redusert asfaltering	-17 300
542	BYM	Reduserte p-avgifter utenfor sentrum	-30 000
542	BYM	Fyllestasjon for hydrogenbiler	8 000
542	BYM	Barokkhagen, Frognerparken (forprosjekt)	100
542	BYM	Tilrettelegge for barn i byen, grøntområder	2000
542	BYM	Garderobeanlegg Caltexløkka	5000

545	Idrett	Prosjektering av ny flerbrukshall i Frogner bydel	3 000
609	PBE	Tilbaketrekke rammeøkning PBE	-27 500
609	PBE	ByKuben	-8 500
711	Kjøp av kollektivtjenester	Øke aldersgrensen på gratis barnebillett til seks år	6 000
711	Kjøp av kollektivtjenester	Planlegging av tverrforbindelse Groruddalen	2000
711	Kjøp av kollektivtjenester	Kjøp av transport	30000
711	Kjøp av kollektivtjenester	Prosjektering av trikk på Ring 2	10000
771	Klimaetaten	Reduserte kommunikasjonsstillinger	-1 600
810	FIN	Fjerne eiendomsskatt	533 000
940	Fond	Redusert avsetning premieavviksfondet	-400 000
940	Fond	Vintervedlikeholdsfondet	-2 200
950	Fond	Støtteordning for sykkelparkering i sameier	10000
FO1	BYD	Styrke arbeidet med lokale parker og plasser	15 000
FO2B	BYD	Idrett for barn i lavinntektsfamilier	20 000
FO2B	BYD	Skolehelsetjenesten	15 000
FO2B	BYD	Barne- og ungdomstiltak	15 000
FO3	BYD	Økningen i årsverk i hjemmetjenesten	-80 000
545	Idrett	Mortensrud idrettshall	5000
			-34 221
		Renteeffekt pga driftsmessige endringer	
		Avdragseffekt pga driftsmessige endringer	
		Endrede renter pga foreslåtte investeringer	0
		Endrede avdrag pga foreslåtte investeringer	-786 700
		SUM Endringer	-820 921
			1 167 700

900	Samlet endret rente (drift)	0
910	Samlet endret avdrag (drift)	-786 700
	Endret låneopptak (kapital)	-820 921

2. Investeringsbudsjettet:

Foreslåtte endringer:

KAP	Etatsnavn	Tiltak (beskrivelse)	2018
425	EBY	Økt eiendomssalg	-25 000
425	EBY	Selge Myntgata 2	-338 200
425	EBY	Redusert eiendomsskjøp	-630 000
542	BYM	Torg og møteplasser	25 000
542	BYM	Gateopprustningsprosjekter	75 000
545	Idrett	Valle Hovin	80 000
542	BYM	Bilfritt byliv	-33 500
542	BYM	Ladestasjoner	60 000
		SUM bruttoendring	-786 700
		Herav mva.*	-157 340
		Sum nettoendring**	-629 360

Verbalforslag

Kultur- og utdanningskomiteen

1. Bystyret ber byrådet kartlegge vikarbruken i barnehagene. Kartleggingen kan foregå over en avgrenset periode i utvalgte bydeler.
2. Bystyret ber byrådet sørge for at kravspesifikasjonen følges også når det gjelder rehabilitering av skolebygg.
3. Bystyret ber byrådet legge frem en plan for hvordan alle skoler skal bli universelt utformet innen 2025.
4. Byrådet bes igangsette et prosjekt som skal gjennomgå alle rapporteringskrav lærerne i Osloskolen har i dag, og foreslå konkrete rapporteringer som kan fjernes. Endelig sak fremmes for bystyret.
5. Byrådet bes opprette et innsatsteam mot vold i skolen bestående av en gruppe fagpersoner innenfor psykisk helse, rådgivning, miljøarbeidere og andre som kan bistå skoler med spesielle utfordringer knyttet til vold i skolen.
6. Byrådet bes sikre at Den tyske skole får den nødvendige støtte og bistand til å opprettholde tilbudet på dagens nivå inntil endelig lokalisering av skolen er avgjort.
7. Bystyret ber byrådet sikre et skolehelstilbud for de nyankomne ungdommene som får sin norskopplæring på Kuben vgs, avd. Bredtvet.
8. Bystyret ber byrådet utvide ordningen med fleksitid på videregående skoler, med forskjøvet skoledag, "timeskonto", eller et opplegg lignende det Humanistskolen har.
9. Byrådet bes legge fram en opptrappingsplan for Oslo Musikk- og kulturskole i løpet av 2018 for å sikre nok plasser i OMK med god kvalitet.
10. Bystyret ber byrådet legge frem en sak om innføring av en inntektsbasert innretning på ordningen med gratis kjernetid i Aktivitetsskolen i løpet av 2018.

Følgende vedtak forslås opphevet:

K69/2016 Etablering av nye barnehager

Alle nye barnehager som får tilsagn skal innenfor gjeldende lov- og regelverk driftes av kommunen eller ideelle virksomheter.

Samferdsel- og miljøkomiteen

1. Bystyret ber byrådet sikre mulighet for at én bil kan være registrert med beboerparkeringskort i flere bydeler slik at bildeling mellom personer som bor i ulike bydeler er gjennomførbart.
2. Byrådet bes gå i dialog med Akershus fylkeskommune med sikte på et samarbeid om fossilfri og fortrinnsvis nullutslipps byggeplass både i skolebygg og samferdselssektoren, med helhetlige prioriteringer og oppfølging i regional plan for klima og energi.
3. Byrådet bes legge fram en sak om hvordan det kan stilles relevante miljøkrav ved vedlikehold og drift av kommunens bygningsmasse.
4. Bystyret ber byrådet gå i dialog med staten om innføring av en lokal strømgift i Oslo.
5. Bystyret ber byrådet gå i dialog med staten om innføring av en lokal avgift på fyringsolje som øremerkes Klima- og energifondet for tilskudd til private husholdninger slik at disse kan fase ut oljekjeler.

6. Bystyret ber byrådet etablere et eget fond for plusshus underlagt eiendomsforetakene øremerket til bygningsmessige tiltak som reduserer varmetapet sammenliknet med dagens passivhuskrav og lokal produksjon av fornybar energi.
7. Bystyret går i dialog med X-games med sikte på å arrangere X-games i Oslo i 2018.

Helse- og sosialkomiteen

1. Bystyret ber byrådet igangsette en prøveordning der ett eldresenter holder kvelds- og helgeåpent.
2. Bystyret ber byrådet sikre tilstrekkelig antall praksisplasser for sykepleiere i kommunen.
3. Byrådet bes om å lage en kompetanseplan for masterutdanning av sykepleiere og hvordan kompetansen kan integreres i tjenestene, og *sikre en lønnstige slik at de som videreutdanner seg får betalt for det.*
4. Byrådet bes legge fram en sak som gjør rede for hvordan tannhelsetjenesten i Oslo jobber med avdekking av omsorgssvikt og overgrep.
5. Byrådet bes utrede muligheten for en ordning som bistår foreldre og gir praktisk avlastning i hjemmet når foreldre har et ekstraordinært behov for dette; en slags «familievikarordning».
6. Bystyret ber byrådet iverksette en bydelsreform med sikte på å overføre flere oppgaver til bydelene.
7. Sprøyterommet gjøres døgnåpent.
8. Bystyret ber byrådet opprettholde en blanding av offentlig, privat og ideelt drevne sykehjem.
9. Bystyret ber byrådet sørge for at det ikke er ventetid i behandlingsskjeden for rusavhengige.
10. Bystyret ber byrådet legge frem en tiltakspakke som bidrar til økt rekruttering av fosterfamilier.
11. Bystyret ber byrådet sikre at eldre med mangelfull digital kompetanse og mennesker med sansetap sikres en like god informasjon om TT-ordning som i dag.
12. Bystyret ber byrådet sikre at bemanningsnorm for fysioterapeuter i skolehelsetjenesten oppnås.
13. Byrådet ved sørge for at hverdagsmestring legges til grunn for vedtak om bistand i hjemmetjenestene. Fremfor kompensierende tiltak skal det gis vedtak om opplæring til hverdagsmestring med formål å utnytte den enkeltes restmestringsevne og bidra til økt mestring og selvstendighet.
14. Byrådet bes sikre at det fremover er minst like mange fysioterapeuter tilgjengelig for pasienter som trenger fysikalsk behandling. Byrådet bes orientere bystyret på egnet måte om hvordan den nye forskriften om funksjons- og kvalitetskrav for fysioterapeuter med kommunal driftsavtale planlegges fulgt opp i første kvartal 2018.
15. Byrådet bes styrke det tverrsektorielle samarbeidet knyttet til vold i hjemmet, særlig mellom barnevernet, helsestasjonene, skolen og politiet slik at vold mot barn oppdages så tidlig som mulig.

Finanskomiteen

1. Bystyret ber byrådet komme tilbake til bystyret i 2018 med en sak om hvordan Oslo skal ta grep om den raske økningen i pensjonsutgiftene med forslag til hvordan kommunen kan sikres handlingsrom i de frie inntektene i et langtidsperspektiv.

2. Bystyret ber byrådet legge fram en sak om modernisering og effektivisering av Oslo kommunes virksomheter i løpet av våren 2018, og ber om at denne saken følges opp av en handlingsplan som prioriterer digitalisering og bruk av ny teknologi som gir et bedre tilbud til byens borgere og samtidig øker mulighetene for reduserte utgifter i kommunen.

Følgende vedtak forslås opphevet:

F8/2016 Diagonale – fullmakt til omdisponering av areal

Byrådet får fullmakt til å disponere inntil 7500 kvm BRA av arealet på Diagonale til andre formål enn bibliotek. Dette arealet kan enten disponeres til andre kommunale formål eller til utleie til private aktører.

Byutviklingskomiteen

1. Byrådet bes legge til rette for å gjøre området foran Kampen kirke til et bilfritt område i samarbeid med Kampen Vel og beboere.
2. Bystyret ber byrådet påse at det ikke brukes veggmaling for å male opp Oslos gater og uteområder.
3. Bystyret ber byrådet påse at alle utbyggingsprosjekter med mer enn 50 boenheter planlegges med avfallssug.